

6. 6. 2023

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

K povinnosti podstoupit odběr krve při silniční kontrole

Dnes jsou již prakticky při každé silniční kontrole řidiči vyzváni k podrobení se vyšetření ke zjištění možného ovlivnění alkoholem či jinými návykovými látkami. Má řidič možnost výzvu policisty neuposlechnout? Jaké bude mít neuposlechnutí následky? A je řidič shodným způsobem povinen se podrobit i navazujícímu lékařskému vyšetření spojeným s odběrem krve?

Úvodní ustanovení zákona č. [361/2000](#) Sb., zákon o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (dále jen jako „zákon o silničním provozu“), klade na účastníky silničního provozu velké množství povinností. Pro tento článek je významná povinnost dle § 5 odst. 1, písm. f) zákona o silničním provozu, a to podrobit se na výzvu příslušného orgánu vyšetření podle zvláštního právního předpisu ke zjištění ovlivnění alkoholem. Na tomto místě je nutné vyvrátit často se opakující omyl, když zákonem výslovně uvedeným **orgánem oprávněným k učinění výzvy je i strážník obecní policie, nikoliv pouze příslušník policie státní.**

Zvláštním právním předpisem, na který je odkazováno, je zákon č. [65/2017](#) Sb., zákon o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, který v § 20 stanovuje pravidla pro provedení **orientačního nebo odborného vyšetření**. Orientační vyšetření se v praxi provádí měřením dechovým analyzátořem a odborné vyšetření je prováděno v lékařském zařízení odběrem krve nebo také moči či slin. Dále je v tomto zákonném ustanovení uvedeno, že odborné lékařské vyšetření se provede, pokud povinná osoba orientační vyšetření odmítne nebo vyšetření nelze provést nebo jej úspěšně dokončit. **Pokud je odmítnuto i odborné vyšetření, hledí se na tuto osobu jako by byla pod vlivem alkoholu.**

Shora uvedená zákonná východiska si nyní převedeme do praxe ve dvou reálných situacích.

Situace 1

Při silniční kontrole jste vyzván k podrobení se vyšetření, zda nejste ovlivněn alkoholem. Zkoušku dechovým analyzátořem (většinou zn. Dräger) z jakéhokoliv důvodu odmítnete, a proto jste ve smyslu výše uvedeného zákonného ustanovení policistou vyzván k podstoupení odborného vyšetření v nedaleké nemocnici a zároveň jste náležitě poučeni o následcích neuposlechnutí výzvy, načež i tuto výzvu odmítnete.

Tímto jednáním naplňujete skutkovou podstatu přestupku dle § 125c odst. 1, písm. d) zákona o silničním provozu. Za uvedený přestupek se uloží pokuta ve výši 25.000 Kč - 50.000 Kč, zejména pak povinně i zákaz řízení od 1 do 2 let a 7 bodů. Je nutné brát na zřetel, že **uznání vinny uvedeným přestupkem není překážkou vedení trestního stíhání pro trestný čin ohrožení pod vlivem návykové látky dle § 274 trestního zákoníku**[\[1\]](#).

Situace 2

Při silniční kontrole jste vyzván k podrobení se vyšetření, zda nejste ovlivněn alkoholem. Zkoušku dechovým analyzátořem řádně a dle pokynů policisty podstoupíte s kladným výsledkem významně přesahujícím hodnotu 1 promile alkoholu. Výsledek nerozporujete, pokládáte kontrolu za ukončenou

a chystáte se nechat odvést spolujezdcem do cíle Vaší cesty. Policistou jste však vyzván k podstoupení odborného vyšetření v nedaleké nemocnici a jste náležitě poučen o následcích neuposlechnutí výzvy. Jelikož jste podstoupil orientační dechovou zkoušku a například spěcháte, výzvu odmítnete.

Následně je věc Vašeho řízení vozidla pod vlivem alkoholu s ohledem na výsledek měření posouzena jako jednání naplňující skutkovou podstatu trestného činu ohrožení pod vlivem návykové látky dle § 274 trestního zákoníku s hrozícím trestem odnětí svobody až na jeden rok, peněžitým trestem a zákazem činnosti v rozmezí 1-10 let. Přestože Vám trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel způsobí nemalé problémy v pracovním i osobním životě, považujete jej spolu s ostatními uloženými tresty za adekvátní Vašemu pochybení.

Poté je Vám doručen příkaz správního orgánu, který Vás uznává vinným přestupkem dle § 125c odst. 1, písm. d) zákona o silničním provozu, tj. odmítnutí podrobit se na výzvu odbornému vyšetření na přítomnost alkoholu, a ukládá Vám krom citelné pokuty i trest zákazu činnosti v zákonné výměře 12 - 24 měsíců.

Podtrženo sečteno, je Vám uložen jak zákaz činnosti za přestupek, kterým jste měl odmítnout odborné vyšetření na přítomnost alkoholu, tak zároveň trest zákazu činnosti za trestný čin ohrožení pod vlivem návykové látky, kde základním důkazem je právě ona řádně provedená orientační dechová zkouška, **příčemž tyto zákazy činnosti Vám budou uloženy k vykonání postupně, což ve výsledku povede k významnému prodloužení zákazu činnosti jako takového.**

Nutno podotknout, že obě popsané situace vycházejí z reálných příkladů, a přestože pokládám postup v Situaci 2 za rozporný se zákonem, již opakovaně jsem se s ním u svých klientů setkal.

Jak je již výše vyčteno, předpokladem pro učinění výzvy k provedení odborného lékařského vyšetření jsou dle zákona alternativně:

- odmítnutí orientačního vyšetření,
- nemožnost provedení,
- nemožnost úspěšného dokončení.

Krom zjevného výslovného odmítnutí je možné do uvedeného zahrnout například i podmiňování provedení vyšetření (např. vyřízení pracovní záležitosti či odvozem spolujezdce), obstrukce při provádění vyšetření (např. vdechování namísto vydechování) nebo nemožnost provedení vyšetření v důsledku nadměrné opilosti.

Orientační dechovou zkoušku je nezbytné provést zejména certifikovaným a řádně kalibrovaným dechovým analyzátozem. Dle Metodiky pro měření alkoholu v dechu vydané Českým metrologickým institutem i dle závazných pokynů Policie ČR je nutné měření opakovat nejméně jednou po uplynutí 5 minut, přičemž pro akceptovatelnost měření nesmí být rozdíl v měření větší než 10 %.

Pokud dojde za spolupráce s řidičem a za splnění všech uvedených podmínek na to, že výsledek měření nelze označit za hraniční z hlediska posouzení odpovědnosti za přestupek či trestný čin, je nutné jej považovat za dostatečný a nelze přistoupit k výzvě k provedení odborného lékařského vyšetření, resp. neuposlechnutí takové výzvy nemůže zakládat odpovědnost za přestupek dle § 125c odst. 1 písm. d) zákona č. [361/2000 Sb.](#), zákona o silničním provozu. Zákon nad rámec uvedeného výslovně uvádí, že odborné lékařské vyšetření se neprovede při provedení vyšetření analyzátozem alkoholu v dechu splňujícím podmínky.

Smyslem a účelem výzvy provedení vyšetření na přítomnost alkoholu a následně samotného

provedení vyšetření je bezpochyby i zajištění pro případ pozitivního výsledku, důkazních prostředků pro další přestupkové nebo trestní řízení. Odmítnutí vyšetření je sankcionováno domněnkou ovlivnění alkoholem, spácháním přestupku a uložení pokuty společně se zákazem činnosti.

Řádně provedená orientační dechová zkouška je v trestním řízení považována za způsobilou prokázat vyloučení způsobilosti řídit motorové vozidlo, a pokud nejde o hraniční nebo důkazně rozpornou situaci, lékařské vyšetření není vyžadováno.

V případě řádného provedení orientační dechové zkoušky v souladu s metodikou a pokyny Policie ČR s pozitivním výsledkem, který nebude na hranici přestupku a trestného činu, **nelze výzvu policisty k podstoupení odborné zkoušky (odběru krve) považovat za zákonnou se všemi navazujícími důsledky na přestupkové řízení.**

Pokud aktuálně řešíte podobný problém nebo jinou situaci při provozu na pozemních komunikacích, která je řešena v přestupkovém nebo trestním řízení, neváhejte se na mne obrátit.

Mgr. Petr Hanzel,
advokát

trvale spolupracující s

Plzeňská 3350/18
150 00 Praha 5 - Smíchov

Envelopa office center
tř. Kosmonautů 1221/2a
779 00 Olomouc

Tel.: +420 245 007 740
e-mail: office@arws.cz

[1] Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 2. 2. 2011, sp. zn. 8 Tdo 78/2011

Další články:

- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací - režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)
- [Jak fungují plánovací smlouvy v reálných situacích \(2. díl\)](#)